

Sygn. akt: III AUa 1407/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn (spr.)

SSO del. Joanna Kasicka

Protokolant: sekr. sądowy Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Łodzi

sprawy **M. N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o wypłatę świadczenia,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt: V U 505/13;

- 1. umarza postępowanie apelacyjne w zakresie należności głównej i odsetek do 19 lutego 2014 roku;**
- 2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 (pierwszym) i oddala odwołanie w zakresie przyznania prawa do odsetek po 19 lutego 2014 roku.**

Sygn. akt: III AUa 1407/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił uchylecia decyzji z 12 października 2011 r. w części, w jakiej decyzja ta na podstawie art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwieszała **M. N.** prawo do emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 31 lipca 2012 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła o (1) jej zmianę poprzez uchylenie w części, w jakiej decyzja ta zawieszała prawo do emerytury poczynając od 1 października 2011 r. do 31 lipca 2012 r. oraz (2) o nakazanie organowi rentowemu wypłaty emerytury poczynając od 1 października 2011 r. do 31 lipca 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od każdego zaległego świadczenia. W uzasadnieniu **M. N.** wskazała przede wszystkim na treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, zgodnie z którym emeryci, którzy nabyli prawo do świadczenia w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. nie podlegają rygorom wynikającym z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a co za tym idzie, w przypadku osób, którym przyznano emeryturę przed 1 stycznia 2011 r., a które kontynuowały zatrudnienie przed przyznaniem emerytury, nie ma podstaw do zawieszania jej wypłaty. Wyroku Trybunału stwierdzając niezgodność przepisu ustawy z Konstytucją są zaś skuteczne od dnia wejścia

w życie zakwestionowanego przepisu. Tak więc przyczyna wstrzymania wypłaty emerytury nigdy nie istniała.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazując na treść art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej podniósł, że orzeczenia Trybunału wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Z tego powodu odwołanie **M. N.** jest bezzasadne.

Zaskarżonym wyrokiem z 10 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (1) zmienił sporną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 22 marca 2013 r., w ten sposób, że ustalił, iż **M. N.** zachowała prawo do wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 31 lipca 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami od wyrównania za okres od 26 grudnia 2012 r. (2) oddalając odwołanie w pozostałym zakresie.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

2 marca 2009 r. **M. N.** złożyła wniosek o emeryturę. Decyzją z 23 marca 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przyznał jej prawo do emerytury od 1 marca 2009 r. Ubezpieczona nie zaprzestała zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy. Decyzją z 12 października 2011 r. organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury od 1 października 2011 r. powołując się na treść art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz treść art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u pracodawcy, u którego pracowała przed nabyciem prawa do emerytury. **M. N.** nie wniosła odwołania. Ubezpieczona rozwiązała stosunek pracy 31 lipca 2012 r. Od 1 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wznowił wypłatę emerytury.

W świetle powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie w części. Sąd I instancji podniósł przede wszystkim, że utrata mocy obowiązującej przepisu, z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma, więc w tym przypadku skutki retroaktywne. Co za tym idzie zdaniem Sądu I instancji organ rentowy powinien wznowić wypłatę emerytury od 1 października 2011 r., czyli od momentu, kiedy na podstawie niekonstytucyjnych przepisów wstrzymał jej wypłatę. Zaległą emeryturę powinien wypłacić, więc za okres od 1 października 2011 r. do 31 lipca 2012 r., w najbliższym terminie tj. 25 grudnia 2012 r. Odwołującej się przysługuje więc wypłata zaległego świadczenia emerytalnego wraz z odsetkami liczonymi od następnego dnia tj. od 26 grudnia 2012 r. Z tego powodu Sąd Okręgowy, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Sąd oddalił natomiast żądanie dotyczące wypłaty odsetek za okres poprzedzający 26 grudnia 2012 r., podnosząc, że organ rentowy, w dacie wydania decyzji z 12 października 2011 r. działał zgodnie z obowiązującym w tym czasie przepisem, a więc nie ma podstaw do obciążania go odsetkami od czasu, gdy okazało się, że przepis został uznany za niekonstytucyjny i organ mógł wydać decyzję z jego pominięciem.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją z 18 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zarzucając mu naruszenie prawa materialnego tj. art. 103a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. (sygn. akt K 2/12) oraz art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 118 ust. 4 i 5 ww. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwagi na zmianę zaskarżonej decyzji z 22 marca 2013 r. i ustalenie, iż ww. przysługuje wypłata emerytury od 1 października 2011 r. do 31 lipca 2012 r. wraz z odsetkami poczynawszy od 26 grudnia 2012 r. W związku z powyższym organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację **M. N.** wniosła o jej oddalenie i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku w całości.

Pismem procesowym z 11 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przywołując fakt wejścia w życie ustawy z 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r., wycofał apelację w części dotyczącej należności głównej oraz odsetek naliczonych od 19 lutego 2014 r. i wniósł o umorzenie postępowania w tym zakresie.

W pozostałej części tj. dotyczącej naliczenia odsetek za okres po 19 lutego 2014 r., aż do dnia wypłaty zaległych świadczeń, organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko zawarte w apelacji.

W odpowiedzi na ww. pismo procesowe organu rentowego **M. N.** wniosła o naliczenie odsetek od należności głównej od 19 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Z uwagi na cofnięcie apelacji przez organ rentowy w zakresie należności głównej oraz odsetek do dnia 19 lutego 2014 r., umorzono postępowanie apelacyjne w tym zakresie na podstawie art. 355§ 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 2 k.p.c., mając na uwadze to, iż wnioskodawczyni wyraziła zgodę na cofnięcie apelacji i uznając, iż cofnięcie to nie sprzeczne z prawem ani z zasadami współżycia społecznego ani nie zmierza do obejścia prawa.

Natomiast zaskarżony wyrok podlega zmianie w zakresie przyznania wnioskodawczyni prawa do odsetek po dniu 19 lutego 2014 r., na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., z uwagi na treść zarzutów apelacji w tym zakresie, które organ rentowy pomimo cofnięcia apelacji w części, nadal popierał oraz zmianę stanu prawnego w zakresie regulacji odsetek od wyrównań z tytułu zawieszonych emerytur.

Sąd I instancji w swoim orzeczeniu przyznał wnioskodawczyni prawo do ustawowych odsetek od zawieszony emerytury, uznając iż orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K 2/12, dotyczące problematyki zawieszenia prawa do wypłaty emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia przez osoby, które nabyły prawo do takiego świadczenia w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. jako niezgodnego z Konstytucją a w szczególności z zasada zaufania do państwa i stanowionego prawa, zostało opublikowane w dniu 22 listopada 2012 r.

A zatem zdaniem Sądu od daty w/w publikacji, organ rentowy winien przestrzegać ustalonych przepisów prawa i wydać decyzję przyznającą prawo do wypłaty emerytury wraz z ustawowymi odsetkami w sytuacji zgłoszonego w tym zakresie żądania.

Ponieważ wnioskodawczyni z żądaniem wypłaty odsetek wystąpiła już we wniosku złożonym do ZUS o wypłatę zawieszony emerytury, to organ rentowy zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej miał termin 30 dni na wydanie takiej decyzji od daty publikacji.

30 dni od 22 listopada 2012 r. mija 22 grudnia 2012 r. Ponieważ ustalony termin płatności emerytury u wnioskodawczyni to 25 dzień każdego miesiąca to organ rentowy zdaniem Sądu powinien wypłacić emeryturę do 25 grudnia 2012 r., czyli w najbliższym terminie płatności.

Zdaniem Sądu skoro organ rentowy nie wypłacił świadczenia w/w terminie to zgodnie z w/w przepisem oraz art. 85 ust. 1 ustawy systemowej jest zobowiązany do wypłaty odsetek od w/w daty od należnego wyrównania z tytułu zawieszony emerytury.

Po wydaniu przez Sąd I instancji zaskarżony wyrok nastąpiła zmiana regulacji prawnej w odniesieniu do osób, które miały zawieszony prawo do emerytury tak jak wnioskodawczyni, na podstawie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

Ustawa ta weszła w życie w dniu 19 lutego 2014 r. Ustawodawca w w/w akcie prawnym w art. 4 i 8, szczegółowo uregulował kwestię odsetek od należnych emerytur.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 w/w ustawy kwota zawieszony emerytury przysługuje wraz odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych określonej przepisami prawa cywilnego i odsetki te przysługują do dnia wejścia w życie tej ustawy.

Natomiast przepis art. 8 w/w ustawy reguluje kwestie należności z tytułu odsetek w sytuacji gdy wypłata zawieszony emerytury została ustalona na podstawie prawomocnego wyroku sądownego, w którym nie orzeczono o odsetkach lub roszczenie takie zostało oddalone.

Przepis art. 10 powołanej ustawy stanowi, iż w sprawach nie uregulowanych tą ustawą ma zastosowanie między innymi art. 85 ustawy systemowej i do art. 118 ustawy emerytalnej.

Mając zatem na uwadze zmianę stanu prawnego jaka nastąpiła w niniejszej sprawie po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji i wniesieniu apelacji, którą zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. Sad przy orzekaniu bierze pod uwagę to, że odsetki w niniejszej sprawie przysługują zatem jedynie do dnia wejścia w życie w/w ustawy czyli do 19 lutego 2014 r.

A zatem z uwagi na to, iż prawo do odsetek w świetle w/w regulacji nie przysługuje od wyrównania zawieszony emerytury po wskazanym w tej ustawie okresie to żądanie odsetek po 19 lutym 2014 r. od w/w wyrównania nie może być uwzględnione i w tym zakresie rozstrzygnięcie Sądu I instancji podlega zmianie.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji.